

Þáttaka barna af erlendum uppruna í íþróttum

Hildur Lovísa Rúnarsdóttir

Lokaverkefni til BA-prófs
Tómstunda- og félagsmálafræði

**HÁSKÓLI ÍSLANDS
MENNTAVÍSINDASVIÐ**

Þátttaka barna af erlendum uppruna í íþróttum

Hildur Lovísa Rúnarsdóttir

Lokaverkefni til BA-prófs í tómstunda- og félagsmálafræði

Leiðbeinandi: Árni Guðmundsson

Tómstunda- og félagsmálafræði
Menntavísindasvið Háskóla Íslands

Júní 2015

Þátttaka barna af erlendum uppruna í íþróttum

Ritgerð þessi er 10 eininga lokaverkefni til BA-prófs við íþróttar-,
tólmstunda- og þroskaþjálfadeild, Menntavísindasviði Háskóla Íslands.

© Hildur Lovísa Rúnarsdóttir

Óheimilt að afrita ritgerðina á nokkurn hátt nema með leyfi höfundar.

Prentun: Háskólaprent

Reykjavík, 2015

Ágrip

Í þessari ritgerð var markmiðið að skoða þáttöku og virkni barna af erlendum uppruna í íþróttar- og tómstundastarf. Íþróttaiðkun er talin jákvæð leið fyrir ungmanni til að efla andlega vellíðan sína og mynda ný vináttutengsl og er ekki síst mikilvæg fyrir börn innflytjenda. Rannsókn þessi var gerð í grunnskóla á höfuðborgarsvæðinu og var rannsóknarsniðið viðtöl við ungmanni á aldrinum 13–16 ára sem eiga foreldra sem eru báðir innflytjendur. Valið var jafnt hlutfall virkra og óvirkra ungmenna í íþróttastarfi. Helstu niðurstöður voru að öll hafa þau stundað íþróttastarf eða eru virk í íþróttum. Þó um lítið úrtak hafi verið að ræða komu niðurstöður á óvart hvað varðar virkni og þáttöku í íþróttar- og tómstundastarfi því öll ungmannin í hópnum höfðu stundað skipulagt eða óskipulagt íþróttastarf á einhverju tímabili og þau töldu slíka þáttöku mikilvæga. Reynsla ungmannanna og aðlögun að íslensku skólakerfi er einnig frekar jákvæð.

Efnisyfirlit

Ágrip	3
Efnisyfirlit	4
Myndaskrá.....	5
Töfluskrá.....	5
Formáli	6
1 Inngangur.....	7
2 Fræðileg umfjöllun	8
2.1 Hvað er íþróttar- og tómstundastarf?	8
2.2 Gildi íþróttar	9
2.3 Félagsmótun.....	10
2.4 Kenningar og kennismiðir	11
3 Íþróttaiðkun á Íslandi	13
3.1 Íþróttaiðkun 20 ára og yngri á Íslandi	13
3.2 Um íþróttaiðkun innflytjenda og íslenskra ungmenna.....	14
3.3 Aldursdreifing fólks í íþróttum á höfuðborgarsvæðinu.....	16
3.4 Hindranir erlendra barna varðandi félagslega þáttöku.....	17
4 Markmið rannsóknar.....	18
4.1 Aðferðafræði.....	18
4.2 Viðtöl.....	19
4.3 Greining viðtala	25
4.4 Umræður.....	26
5 Niðurstöður.....	27
Heimildaskrá.....	29
Viðauki 1.....	33
Viðauki 2.....	34

Myndaskrá

Mynd 1. Íþróttiðkun ungmenna flokkuð eftir uppruna þeirra og tungumáli.....	14
Mynd 2. Skipulagt félags- og tómstundastarf íslenskra ungmenna og innflytjenda.....	15
Mynd 3. Aldursdreifing íþróttaiðkenda á höfuðborgarsvæðinu eftir kynjum.....	16
Mynd 4. Ungir innflytjendur og aðrir einstaklingar með erlenden bakgrunn.....	16

Töfluskrá

Tafla 1. Iðkendur íþróttta flokkaðir eftir tungumáli.	13
--	----

Formáli

Þetta lokaverkefni er til BA- gráðu í tómstunda- og félagsmálafræði við Háskóla Íslands. Leiðbeinandi minn var Árni Guðmundsson. Áhugi minn á þessu verkefni tengist því að ég hef æft og tekið þátt í ýmiss konar íþróttum um ævina og íþróttir hafa verið stór þáttur í lífi mínu. Ég byrjaði ung að æfa fótbolta og handbolta og á unglingsárum beindist áhuginn að körfubolta sem ég æfði í átta ár, fram að 22 ára aldri. Hugmynd að ritgerð er því sprottin úr þessu umhverfi. Ég fékk þessa hugmynd síðastliðið sumar þegar ég velti fyrir mér hvert skyldi verða meginviðfangsefni í lokaritgerð minni. Íþróttir eru vítt hugtak svo ég þurfti að þrengja rammann. Ég ákvað að dýpka efnið og afmarka mig með ákveðnum hópi samfélagsins sem eru innflytjendur en ég hafði verið hvött til að skoða þann hóp. Í rannsóknarritgerðinni fjalla ég um tómstunda- og félagsstarf, gildi íþróttta og félagsmótun. Því næst fjalla ég almennt um íþróttaiðkun 20 ára og yngri á Íslandi og í síðasta hlutanum er fjallað um hindranir sem börn af erlendum uppruna mæta í íþróttum. Með viðtölum við ungmennin af erlendum uppruna fáum við innsýn í hvernig upplifun þeirra og reynsla er af íþróttaiðkun, hvernig þau upplifa íslensk skólakerfi og aðlögun þeirra í íslensku samfélagi. Í ritgerðinni notaðist ég við eigindlega aðferðafræði. Niðurstöðurnar gefa okkur innsýn í hvernig íþróttaiðkun er hjá þessum hópi og hvort hann hefur jafna möguleika og íslensk ungmenni til að stunda íþróttir. Ég vil fyrst og fremst þakka leiðbeinanda mínum, Árna Guðmundssyni, fyrir góðan stuðning, leiðsögn og skilning og þeim sem aðstoðuðu mig við gerð þessa verkefnis. Að lokum vil ég þakka fjölskyldu minni, þó sérstaklega móður minni, fyrir ómetanlegan stuðning og þolinmæði við skrif ritgerðarinnar og meðan á námi mínu stóð.

Þetta lokaverkefni er samið af mér undirrituðum. Ég hef kynnt mér *Siðareglur Háskóla Íslands* (2003, 7. nóvember, <http://www.hi.is/is/skolinn/sidareglur>) og fylgt þeim samkvæmt bestu vitund. Ég vísa til alls efnis sem ég hef sótt til annarra eða fyrri eigin verka, hvort sem um er að ræða ábendingar, myndir, efni eða orðalag. Ég þakka öllum sem lagt hafa mér lið með einum eða öðrum hætti en ber sjálf(ur) ábyrgð á því sem missagt kann að vera. Þetta staðfesti ég með undirskrift minni.

Reykjavík, _____. 20__

1 Inngangur

Íþróttar- og tómstundastarf skipar stóran sess í lífi okkar í nútímasamfélagi. Félagsstarf hvers konar er þýðingarmikill þáttur í lífi einstaklinga og það á sérstaklega við um börn og unglings. Unglingar þurfa á jafningjahópi að halda og þeir sækjast eftir að tilheyra hópi sem hefur áhrif á þroska þeirra og andlega vellíðan.

Unglingar eyða miklum tíma með jafnöldrum sínum fyrir utan veggi skólans. Margir unglings taka þátt í frístundastarfi til að geta verið með vinum sínum eða til að stofna til nýrra tengsla. Margt stendur unglungum til boða í samfélaginu, hvort sem um íþróttir eða eitthvað annað frístundastarf er að ræða. Um allt land er boðið upp á ýmiss konar afþreyingu fyrir börn og ungmenni og mikilvægt er að þessir valmöguleikar séu fjölbreyttir þannig að allir geti fundið eitthvað við sitt hæfi og sem vekur áhuga þeirra.

Rannsóknarspurningin í þessu verkefni varðar þátttöku barna af erlendum uppruna í íþróttum. Með viðtölum við ungmennin fáum við innsýn í upplifun þeirra og reynslu af þátttöku í íþróttar- og tómstundastarfi, hvernig þau upplifa að hefja skólagöngu í íslensku skólakerfi og í aðlögun þeirra almennt að íslensku samfélagi. Ritgerðin byggist á eigindlegri aðferðafræði og voru viðtöl tekin við sex ungmenni sem voru virk eða óvirk í íþróttum þegar viðtalið fór fram. Hópurinn samanstóð af unglungum sem stunduðu félagsmiðstöðina, þar sem ég starfa, fyrir utan einn sem kemur frá öðru bæjarfélagi.

Niðurstöðurnar gefa okkur innsýn í íþróttaiðkun meðal innflytjendabarna og varpa ljósi á hvort þau hafi jafna möguleika og íslensk ungmenni til að stunda íþróttir í frítíma sínum.

2 Fræðileg umfjöllun

Í þessum hluta ritgerðarinnar er fjallað um hvað íþróttar- og tómstundastarf stendur fyrir, gildi íþróttar, forvarnagildi þeirra og hvaða áhrif það hefur á einstaklinginn.

Félagsmótun er mikilvæg fyrir einstaklinginn. Einnig er mikilvægt fyrir einstaklinginn að finnast að hann sé hluti af hópi og að einstaklingurinn hafi áhrif innan hópsins.

Fjallað er um kenningar og kennismiði í félagslegum samskiptum og hvernig einstaklingar hafa áhrif hver á annan. Að lokum er fjallað um íþróttaiðkun á Íslandi og umfang ástundunarinnar, sýndar töflur og tölfraðilegar upplýsingar sem skýra betur og varpa ljósi á hvernig íþróttaiðkun dreifist um höfuðborgarsvæðið, jafnframt sýna þær fjölda ungra innflytjenda í íslensku samfélagi.

2.1 Hvað er íþróttar- og tómstundastarf?

Í vefbókasafni Snöru er íþrótt skilgreind sem fimi, leikni, snilld, list og kerfisbundnar æfingar, sem taka á og þjálfa líkamann, til að ná ákveðnum árangri, bæta met og henni fylgir einnig líkamlegur ávinningur (Snara vefbóksafn, e.d).

Vanda Sigurgeirs dóttir lektor við Menntavísindasvið Háskóla Ísland skilgreinir tómstundir á eftirfarandi hátt.

Tómstundir eru athöfn, hegðun eða starfsemi sem á sér stað í frítímanum og flokkast sem tómstundir að ákveðnum skilyrðum uppfylltum. Þau skilyrði eru að einstaklingurinn líti sjálfur á að um tómstundir sé að ræða. Að athöfnin, hegðunin eða starfsemin sé frjálst val og hafi í för með sér ánægju og jákvæð áhrif. Kjarni tómstunda má segja að felist í vellíðan og aukningu á lífsgæðum.

(Vanda Sigurgeirs dóttir, 2010, bls. 8)

Tómstunda- og félagsstarf leiðir til mikils forvarnagildis og í því felst að styrkja einstaklinginn auk þess að efla hald í lífi ungs fólks og móta umgjörð kringum samskiptin við jafningja (Kristjánsson o.fl., 2008; Sigfúsdóttir o.fl., 2009; Þórlindsson og Bernburg, 2006).

Rannsóknir um tómstundir og kenningar um heilbrigði unglings skýra í flestum tilvikum hvað unglings gera í tómstundum sínum og með hverjum þeir eru. Rannsóknir hafa einnig sýnt fram á að mikilvægt er hvers konar tómstundir unglingsarnir stunda. (Osgood o.fl., 1996; Peretti-Watel og Lorente, 2004).

Skipulagt félags- og tómstundastarf eykur mannauð ungmenna. Rannsóknir hafa sýnt að ef slíkt starf er í umsjón ábyrgra aðila og unnið er á sérfræðilegum grundvelli þá er það uppyggilegt og hefur þroskandi áhrif á ungmennin og líf þeirra (Þóroddur Bjarnason og Þórólfur Þórlindsson 1993; Þórólfur Þórlindsson o.fl. 1998). Félags- og tómstundastarf, sem er skipulagt fyrir unglinga og börn, hefur mótað af þremur meginþáttum.

Í fyrsta lagi hafa miklar þjóðfélagsbreytingar hafa orðið undanfarin ár og áratugi og með þeim breytingum hafa unglingsárin verið túlkuð sem sjálfstætt æviskeið. Í öðru lagi er stílfast tómstundastarf fyrir börn og unglinga hefur áunnið sér fast sæti í nútímaþjóðfélagi vegna þess uppeldislega gildis sem talið er að það hafi. Í þriðja lagi dregur tómstunda- og íþróttastarf til sín börn og unglinga vegna þess hve mikið skemmtanagildi það hefur og gerir þeim kleift að taka þátt í starfi sem þau hafa áhuga á og velja að stunda. Leggja þarf sérstaka áherslu á að gildi tómstundastarfs byggist á því hvernig skipulagningin á því er. Ákjósanlegt er að tómstundastarfið sé skipulagt þannig að það leiði til skemmtunar og hafi uppeldislegt gildi (Þórólfur Þórlindsson, Kjartan Ólafsson, Viðar Halldórsson og Inga Dóra Sigfúsdóttir, 2000).

2.2 Gildi íþróttta

Samkvæmt skilgreiningu Alþjóðaheilbrigðisstofnunarinnar (WHO) stuðlar hreyfing að bættri andlegri líðan og betri líkamlegri heilsu (WHO, 2003). Hreyfing er unglungum og börnum mikilvæg. Dagleg hreyfing er nauðsynleg athöfn sem ýtir undir eðlilegan þroska, vöxt og andlega vellíðan (Lýðheilsustöð, 2010).

Hópíþrótt er skilgreind á þann hátt að einstaklingar stunda íþrótt í sama liði og ákveðið er að ná markmiðum innan hópsins. Handbolti og knattspyrna tilheyra meðal annars hópíþróttum (Snara vefbókasafn, e.d).

Hér á landi hafa verið gerðar rannsóknir sem sýna fram á mismunandi gildi óskipulags og skipulags íþróttastarfs (Halldorsson, Thorlindsson og Sigfusdóttir, 2014). Talið er að ungmenni, sem taka þátt í skipulögðu íþróttastarfi, hafi meiri sjálfsvirðingu, líði betur, nái betri námsárangri og hafi jákvæðri líkamsímynd en aðrir jafnaldrar. Að iðka íþrótt dregur úr ýmiss konar áhættuhegðun, neyslu á áfengi, neyslu tóbaks eða annarra vímuefna. Að taka þátt í skipulögðu íþróttastarfi hefur enn fremur jákvæð áhrif á vináttutengsl, á að eignast nýja vini og auka félagsfærni (Lýðheilsustöð, 2010). Aftur á móti sýna niðurstöður að þau ungmenni, sem stunda eingöngu óskipulagt íþróttastarf utan íþróttafélaga, eru líklegri en þau ungmenni, sem engar íþróttir stunda, til að nota

áfengi (Halldorsson, Thorlindsson og Sigfusdottir, 2013; Thorlindsson og Halldorsson, 2010).

Sýnt hefur verið fram á að þátttaka í íþróttastarfi hefur jákvæð áhrif á þroska einstaklingsins. Í íþróttastarfi lærir einstaklingurinn að tileinka sér og fara eftir ákveðnum reglum og leikskipulagi. Þannig lærir hann meðal annars að stjórna tilfinningum sínum, takast á við streitu og mótlæti og tilfinningalíf hans verður stöðugra. Með því að taka þátt í íþróttum kynnast börn og ungt fólk gildum samfélagsins og læra sjálfssaga, heiðarleika og vinnusemi sem hjálpar þeim að takast á við lífið (Steinar J. Lúðvíksson, 2012).

Einnig benda rannsóknir til að þau börn og unglingsar, sem iðka íþróttir, séu sjálfssörugg, tillitsöm og einbeitt (Railo, 1983). Í rannsókn Ullrich-French og Smiths (2006), sem náði til barna í knattspyrnu á aldrinum 10–14 ára í Bandaríkjunum, kom fram að innri hvatning fótboltans snerti viðurkenningu frá jafnöldrum í íþróttinni og gæði foreldra- og vinatengsla hafði mikið að segja. „Þannig virðist félagsleg nálægð við jafningja, vini og foreldra gegnum íþróttirnar geta aukið innri hvatningu til frekari iðkunar" (Ullrich-French og Smith, 2006).

Rannsókn Þórólfs Þórlindssonar og Rúnars Vilhjálmssonar (1992) sýndi að þátttaka í skipulögðu íþróttastarfi hefði jákvæð áhrif á lifnaðarhætti og drægi úr líkamlegri og sálrænni vanlíðan. Ástæðurnar megi rekja til áreynslu ðokunar og sterks félagsnets/samheldni í íþróttafélögum.

Til eru tvenns konar íþróttir, almenningsíþróttir og keppnisíþróttir. Í almenningsíþróttum er helsta áherslan á heilsusamlegt og uppeldislegt gildi íþróttar. Í keppnisíþróttum er megináherslan lögð á árangur í keppni (Þórólfur Þórlindsson, Þorlákur Karlsson og Inga Dóra Sigfúsdóttir, 1994).

Íþróttir og líkamsrækt hafa heilsufarslegan ávinning og leiða til andlegrar vellíðunar. Að vera þáttakandi í íþróttastarfi hefur mikið uppeldislegt gildi, eykur þor, sjálfstraust og kjark (Þórólfur Þórlindsson, Kjartan Ólafsson, Viðar Halldórsson og Inga Dóra Sigfúsdóttir, 2000).

2.3 Félagsmótun

Mannveran er félagsvera og þarf því á öðrum að halda til að þrifast vel. Við höfum þörf á að vera í samskiptum við annað fólk. Flest eigm við okkur fyrirmyn dir og verðum fyrir gagnkvæmum áhrifum í samskiptum sem hefur áhrif á upplifun okkar og þekkingu. Við

þroskumst einnig í samskiptum við þá sem við berum okkur saman við, leikum við og lærum af sem skiptir máli í öllu íþróttastarfi (Íþróttasamband Íslands, e.d).

Fyrirmyn dir barna í íþróttum eru meðal annars þjálfarar. Það sem þjálfararnir tjá sig um eru upplýsingar sem innihalda skilaboð sem börnin taka til sín. Þess vegna er mikilvægt að þjálfarar vandi sig í samskiptum og geri sér grein fyrir hvað er viðeigandi hegðun í íþróttastarfi. Þjálfarinn þarf einnig að hafa hæfni til að takast á við árekstra sem upp koma og þarf að leysa úr þeim á uppbryggilegan og árangursríkan hátt (Íþróttasamband Íslands, 1997). Börn í íþróttum eru á mikilvægu mótnarskeiði og þjálfarar eru mikilvægir mótnaraðilar þeirra. Þjálfarar gegna lykilhlutverki í því að móta viðmiðanir og markmið í íþróttastarfinu (Rúnar Vilhjálmsson, 2006).

John Dewey kom fram með kenninguna „learning by doing“ sem felur í sér að einstaklingar læra af því sem þeir gera sjálfir. Þetta er með öðrum orðum kallað reynslunám. Í mótnarferli einstaklingsins lærir hann með því að vera í samskiptum við aðra og reynir á eigin hæfileika eða langanir (Dewey, 2000).

Kenningin um reynslunám snýst fyrst og fremst um að nám á sér stað með upplifun og reynslu einstaklinga. Þessi aðferð er talin vera heppileg til að ná árangri með ungu fólk sem eru á rangri hillu í lífinu. Aðferðin getur hjálpað einstaklingnum að ná líkamlegum og félagslegum árangri og ýtt undir jákvæða sjálfsmynd og sjálfssöryggi. Í reynslunámi geta einstaklingar kynnst sjálfum sér betur, eigin veikleikum og styrkleikum og upplifað hvernig tilfinning það er að vera hluti af hópi (Prouty, Panicucci og Collinson, 2007).

2.4 Kenningar og kennismiðir

George Herbert Mead þráði kenninguna um „félagslega sjálfíð“ og hvernig það mótað. „Sjálfíð“ hjá einstaklingum þróast í félagslegum samskiptum við aðra og er ekki líffræðilegt fyrirbrigði. (Mead, 1976). „Sjálfíð“ þróast í frjásum leik með óskrifuðum reglum (e. play) en leikurinn er grundvallaratriði félagsmótunar. Í leiknum læra börn smám saman að setja sig í spor annarra, samhæfa hlutverk og virða reglur (e. game) (Árni Guðmundsson, 2007).

G. Stanley Hall skipti þroskaskeiðum mannsins í fjóra þætti: ungabarnið, barnið, unglingsinn og hinn fullorðna. Hann kom fram með kenningu um að barnið fæddist með ákveðna eiginleika og þeir erfist á milli kynslóða. Hall taldi að umhverfi og erfðir væru lykilatriðið í uppeldinu (Hardy, 2004).

En menntun, upplifun og reynsla verður ekki aðgreind. Mönnun/menntun öðlast maður með að vera í samskiptum við aðra í umhverfinu en sá sem ekki reynir, sá öðlast ekki reynslu, menntast ekki og öðlast ekki þá færni sem notast er við í lífinu (Árni Guðmundsson, 2007).

Félagssálfræðingurinn Arne Sjölund taldi að hópurinn gæti haft gríðarlega sterk áhrif á einstaklinga og staða einstaklings innan hóps skipti miklu máli fyrir velfarnað einstaklingsins. Innan hópa mótað ákveðin hlutverk: aðstoðarmenn, leiðtogar, fylgdarmenn, þeir óvirku og þeir sem standa fyrir utan hópinn. Allir hópar hafa markmið, allir einstaklingar innan hópsins eiga eitthvað sameiginlegt. Hópurinn myndast út frá sameiginlegri reynslu hópsins (Sjölund, 1981).

Erik Erikson kom fram með kenninguna um æviskeiðin átta. Hann skiptir æviferli mannsins í átta stig/áfanga. Hér verður komið inn á fimmta skeið Eriksons sem nefnist unglingsurinn og fjallar um sjálfsmynd/hlutverkarugling og á vel við hér. Helsta verkefni unglingsins er að hljóta sterka sjálfsmynd og sjálfskennnd (ego identity). Einnig felur það í sér að taka ákvarðanir sem eru mikilvægar í lífinu, sem meðal annars snerta félagsleg viðhorf og menntun. Þegar unglingsurinn hefur „fundið“ sjálfan sig hefur hann þroska til að finna aðra. Ef það tekst ekki getur það leitt til þess að unglingsurinn hafi efasemdir um sjálfan sig og stöðu sína í tilverunni (e. role confusion) (Berger, 2014a). Erikson segir að fólk sé líklegra til að einangra sig ef ekki næst að móta sterka sjálfsmynd á unglingsárunum. Í slíkum tilvikum er hætta á að fólk einangri sig og dragi sig í hlé síðar á ævinni. Jafnaldrar og umhverfið hafa afskaplega mikil áhrif þegar sjálfsmynd unglinganna er að mótað (Berger, 2014b).

3 Íþróttaiðkun á Íslandi

Um helmingur landsmanna tengist íþróttahreyfingu og þar af er fjórðungur virkir þátttakendur. Því er mikilvægt fyrir íþróttahreyfinguna að geta haft yfirsýn yfir vöxt og þróun hreyfingarinnar, kynjaskiptingu, aldursskiptingu og skiptingu á milli landsvæða og íþróttagreina (ÍSÍ, 2011).

3.1 Íþróttaiðkun 20 ára og yngri á Íslandi

Árið 2011 voru iðkendur 20 ára og yngri á Íslandi tæplega 56% af öllum iðkendum. Eins og kemur fram á töflu ÍSÍ hér á eftir eru strákar á unglingsaldri mun fjölmennari í íþróttastarfi en stúlkur á sama aldrí. Hlutfallið minnkar svo hjá báðum kynjum um 17 ára aldur (ÍSÍ, 2011). Taflan er í viðauka 2.

Skoðuð var þátttaka barna af erlendum uppruna í íþróttum í 5. - 7. bekk. Samkvæmt samanburðarskýrslu frá 2011 á svörum barna eftir móðurmáli töluðu heima kom fram að 44,8% barna, sem búa á heimilum þar sem eingöngu er talað annað móðumál en íslenska, æfa sjaldnar en einu sinni samanborið við 24,6% iðkun hjá börnum sem koma frá íslenskumælandi heimilum (Hanna Ragnarsdóttir og Hrefna Guðmundsdóttir, 2011). Taflan sýnir iðkendur í 5.– 7. bekk.

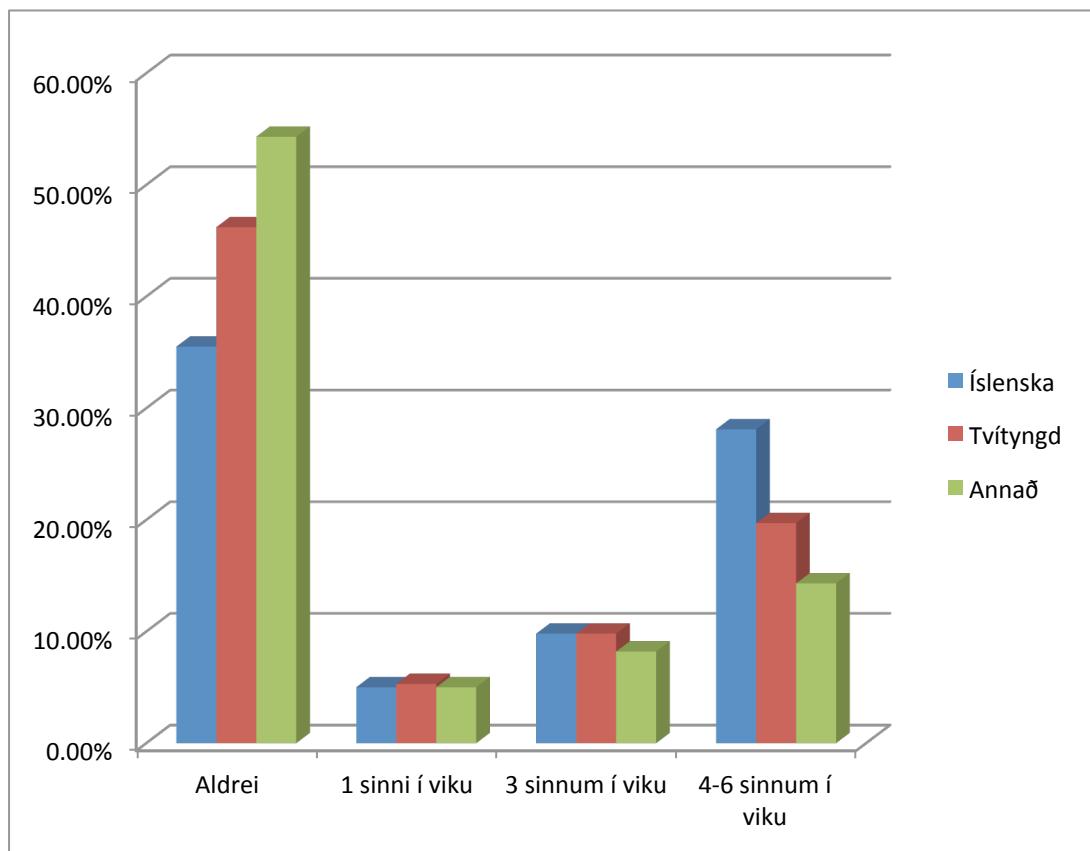
Tafla 1. Iðkendur íþrótt flokkaðir eftir tungumáli.

Æfir með íþróttafélagi	Eingöngu íslenska	Íslenska ásamt öðru tungumáli	Einungis annað móðurmál á heimili
Aldrei	17,6%	25,7%	32,5%
Sjaldnar en einu sinni í mánuði	7%	9,9%	12,3%
1-3x í mánuði	6,4%	7,5%	6,6%
1-2x í viku	10,9%	11,2%	13,6%
3x í viku	19,6%	19,1%	14,4%
4x í viku eða oftar	38,5%	26,5%	20,6%

(Hanna Ragnarsdóttir og Hrefna Guðmundsdóttir, 2011).

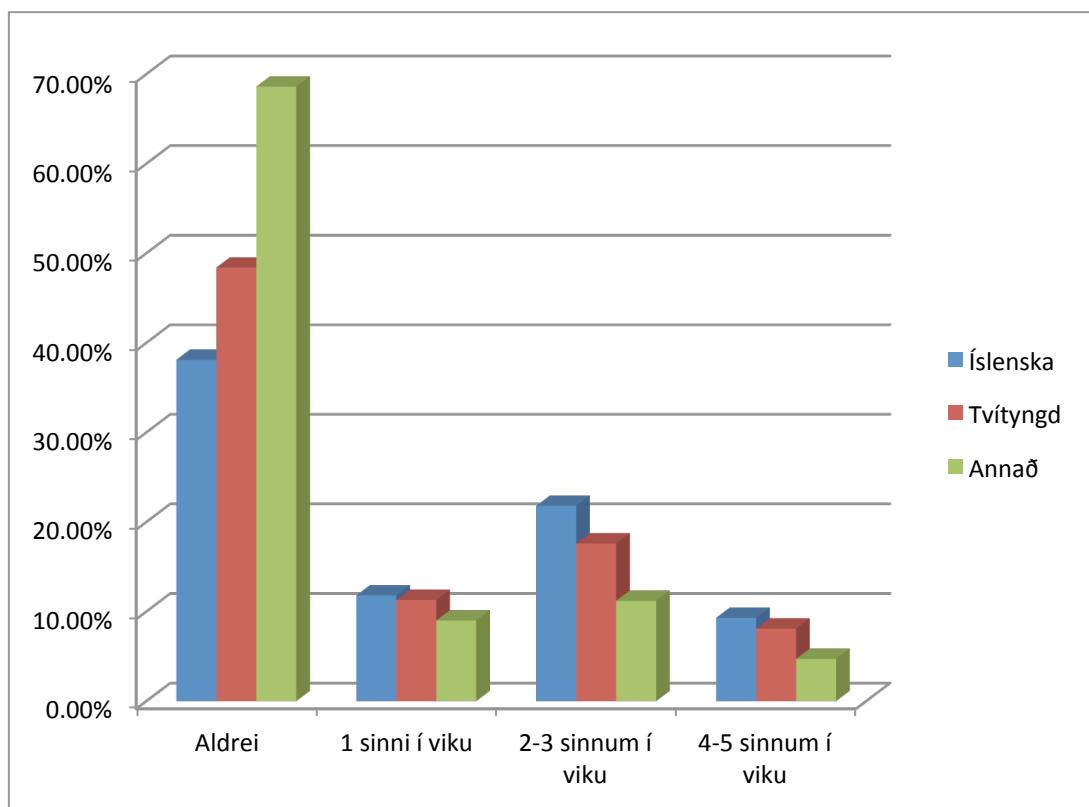
3.2 Um íþróttaiðkun innflytjenda og íslenskra ungmenna

Súluritið hér að neðan er byggð á upplýsingum Rannsóknar og greiningar sem Frístundamiðstöðin Kampur hefur unnið með og varðar íþróttaiðkun innflytjenda og íslenskra ungmenna. Spurt var um hve oft stundar þú íþróttir (æfir eða keppir) með íþróttafélagi? (Óbirt rannsókn Frístundamiðstöðvarinnar Kamps, Rannsókn og greining, 2014).

Mynd 1. Íþróttiðkun ungmenna flokkuð eftir uppruna þeirra og tungumáli (Óbirt rannsókn Frístundamiðstöðvarinnar Kamps, Rannsókn og greining, 2014).

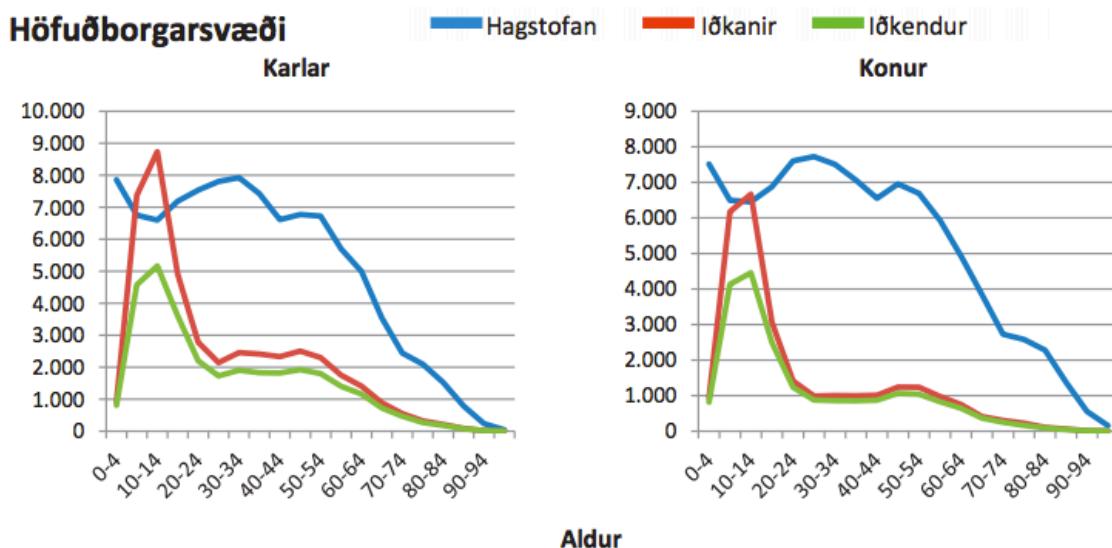
Súluritið hér að neðan sýnir upplýsingar frá Kampi byggðum á gögnum Rannsóknar og greiningar um skipulagt félags- og tómstundastarf íslenskra ungmenna og innflytjenda. Spurt var um tekur þú þátt í einhverju skipulögðu félags- og tómstundastarfi? (Óbirt rannsókn Frístundamiðstöðvarinnar Kamps, Rannsókn og greining, 2014).

Mynd 2. Skipulagt félags- og tómstundastarf íslenskra ungmenna og innflytjenda (Óbirt rannsókn Frístundamiðstöðvarinnar Kamps, Rannsókn og Greining, 2014).

3.3 Aldursdreifing fólks í þróttum á höfuðborgarsvæðinu

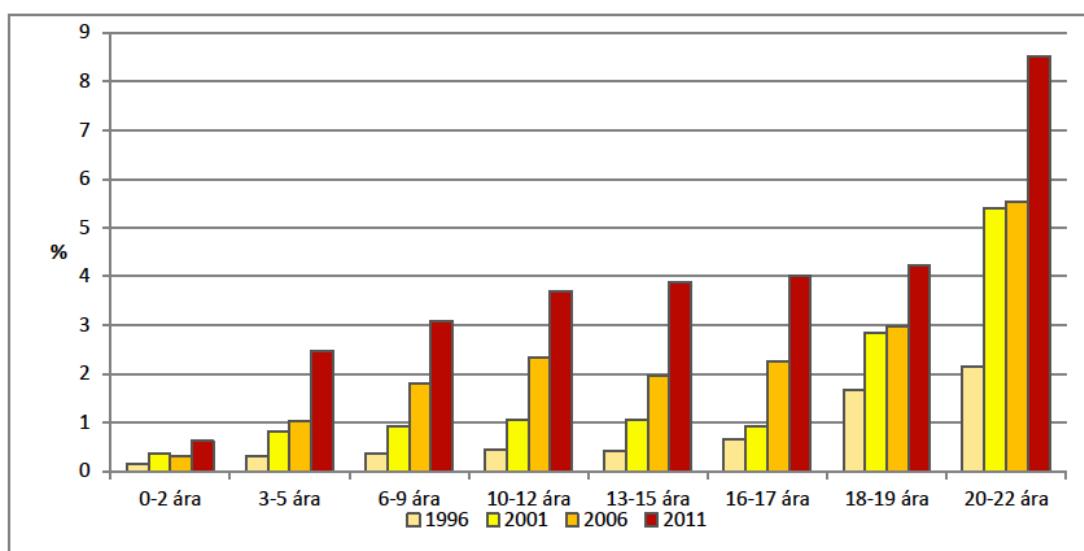
Myndin hér að neðan sýnir þátttöku barna, ungmenna og fullorðinna af báðum kynjum á höfuðborgarsvæðinu. Vakin er athygli á mismunandi fjölda einstaklinga sem birtast á mynd karlar annars vegar og konur hinsvegar.

Mynd 3. Aldursdreifing íþróttaiðkenda á höfuðborgarsvæðinu eftir kynjum (ÍSÍ, 2011).

Súluritið hér að neðan sýnir hve margir innflytjendur eru í íslensku samfélagi.

Innflytjendur og aðrir einstaklingar með erlenden bakgrunn í íslensku samfélagi og íslenskum skólum 1996-2011.

Mynd 4. Ungir innflytjendur og aðrir einstaklingar með erlenden bakgrunn (Hagstofa Íslands, 2011).

3.4 Hindranir erlendra barna varðandi félagslega þáttöku

Mörg börn hafa ekki tækifæri til að taka þátt í tómstundastarfi og það er ýmislegt sem hefur áhrif þar á. Börn innflytjenda eru minnihlutahópur sem oft hefur ekki sömu tækifæri til tómstundaiðkana og jafnaldrar (Ásdís A. Arnalds, Ásta Guðmundsdóttir og Hilma Hólmfríður Sigurðardóttir, 2011).

Börn af erlendum uppruna hafa oft mörgum öðrum skyldum að gegna í fjölskyldu vegna erlendra siða og menningar sem hefur þau áhrif að þau hafa minni tíma en íslenskir jafnaldrar til að sinna tómstunda- og félagsstarfi. Þar að auki geta verið aðrar hefðir og venja að ungmenni stundi félagsstarf og tómstundir í heimalandi þeirra (Starfshópur um skólagöngu og frístundir barna af erlendum uppruna í Breiðholti, 2008a).

Komið hefur fram að mikið heimanám er hjá innflytjendabörnum og þau bera ábyrgð heima hjá sér, t.d. á að passa yngri systkini vegna mikils vinnuálags á foreldra. Einnig hefur íslenskukunnátta áhrif en mikilvægt er að innflytjendur nái tökum á íslensku til að þeir geti blandast og aðlagast íslensku samfélagi (Starfshópur um skólagöngu og frístundir barna af erlendum uppruna í Breiðholti, 2008b).

Félagsleg tengsl barna geta haft áhrif á þáttöku þeirra í tómstundastarfi. Mikilvægt er að rjúfa félagslega einangrun fóllks af erlendum uppruna og búa til aðstæður fyrir það til að komast í tengsl við aðra einstaklinga og samlanda þeirra svo að hægt sé að stofna til félagslegra tengsla (Menntamálaráðuneytið, 1997).

Ríkisstjórnin lagði fyrir Alþingi á 144. löggjafarþingi 2015 þingsályktunartillögu vegna áhyggja opinberra aðila af að börn innflytjenda taki ekki nógu mikinn þátt í tómstundarstarfi. Stefnt er að því að auka „þáttöku barna og ungmenna af erlendum uppruna í skipulögðu íþróttar- og æskulýðssstarfi sem og öðru tómstundarstarfi og draga úr brotthvarfi þeirra úr slíku starfi“.

Stofna á starfshóp sem á að vinna að aukinni þáttöku innflytjendabarna í tómstundum til að virkja þau og auka vellíðan þeirra. Áhyggjum er lýst af málefnum og talið mikilvægt að ná betur til þessa hóps (Þingskjal nr. 116/2015).

4 Markmið rannsóknar

Íþróttapátttaka barna af erlendum uppruna hefur lítið sem ekkert verið rannsökuð. Þó hafa verið gerðar tvær rannsóknir um ungmenni af erlendum uppruna í íþróttu- og tómstundastarfi.

Önnur rannsóknin er BA-verkefni frá Háskóla Íslands sem ber heitið *Hvernig er tekið á móti ungmennum af erlendum uppruna í skipulögðu tómstundastarfi?* og fjallar um hvernig tekið er á móti ungmennum af erlendum uppruna í skipulagt tómstundastarf á norðanverðum Vestfjörðum (Unnar Þór Reynisson, 2007).

Hin ritgerðin er B.Sc.ritgerð frá Háskólanum í Reykjavík og heitir *Börn af erlendu bergi brotin og íþróttir* (Gunnar Örn Gunnarsson, 2012). Þessari rannsókn var ætlað að auka þekkingu á íþróttapáttöku og tómstundastarfi meðal þessa hóps en meginmarkmið rannsóknarinnar var að skoða upplifun unglingsanna í íþróttu- og tómstundastarfi og varpa ljósi á lærdóm og reynslu unglingsanna í þeirra starfi.

4.1 Aðferðafræði

Tekin voru viðtöl byggð á eigindlegri rannsóknaraðferð. Sú aðferðafræði felst í óformlegum eða formlegum viðtöllum við þáttakendur og markmiðið er að öðlast þekkingu á reynslu og viðhorfum viðkomandi. Í eigindlegri rannsókn er samsplil félagslegra fyrirbæra og félagslegur raunruleiki kannaður (Schutt, 2012).

Ég nálgaðist þáttakendurna í rannsóknarhópnum í gegnum félagsmiðstöðina þar sem ég starfa með námi. Ég valdi einstaklinga sem eiga eingöngu foreldra sem eru báðir erlendis frá og ég reyndi að fá ungmenni með mismunandi uppruna til að taka þátt. Ungmennin voru annaðhvort fædd á Íslandi eða höfðu flutt hingað til lands á barnsaldi.

Þar sem ungmennin voru ekki sjálfráða þurfti að afla samþykkis frá foreldrum um þáttöku í rannsókninni en áður höfðu þáttakendurnir sagt foreldrum sínum frá rannsóknarverkefninu.

Skrifað var bréf til foreldra þar sem lýst var hvað væri ætlunin að kanna og hvernig sú vinna færi fram. Bréfinu var fylgt eftir með símtali við foreldra sem allir gáfu samþykki sitt fyrir þáttöku barnanna í þessu verkefni með einni undantekningu. Vegna lítillar íslenskukunáttu foreldris síns hringdi viðkomandi þáttakandi í foreldrið og bar erindið upp á móðurmáli sínu á frönsku og fékk þannig samþykki fyrir þáttöku. Spurningalistinn

var fyrir fram ákveðinn og rannsóknarspurningarnar voru opnar. Spurningalistinn fól í sér fimmtán spurningar.

4.2 Viðtöl

Viðtöl voru tekin við sex ungmenni, þrjár stelpur og þrjá stráka á aldrinum 13–16 ára sem eiga það sameiginlegt að vera af erlendum uppruna og foreldrarnir báðir erlendis frá. Ekki skipti máli hvort ungmennin voru fædd hér á landi eða ekki.

Viðtölin fóru fram í skóla viðkomandi ungmenna eða á heimili þeirra. Úrtakið átti að vera þrjú ungmenni, sem stunduðu íþróttir, og þrjú sem ekki stunduðu íþróttir.

Nafnleyndar var gætt og í ritgerðinni eru viðmælendum mínum gefin nöfn sem eru algeng í heimalandi þeirra.

Viðtal 1 var við Gashi sem er 15 ára stúlka frá Kosovo og kom til Íslands 8 mánaða gömul. Þegar Gashi var lítil var hún mikið heima með bróður sínum sem er þremur árum eldri en hún. Hann kunni eitthvað í íslensku og það var hann sem eiginlega kenndi Gashi íslensku.

Gashi æfir handbolta; hún byrjaði að æfa eftir að hafa horft á vinkonu sína spila handbolta. Gashi hugsaði þá: „Vá hvað þetta hlýtur að vera skemmtilegt.“ Hún ákvað að fara á eina æfingu og fannst það mjög skemmtilegt. Hún byrjaði síðan að æfa og allt í einu var þetta orðið aðaláhugamálið hennar. Gashi kynntist strax stelpunum í handboltanum og þær urðu allar vinkonur. Gashi segir að ef hún æfði ekki handbolta þá hefði hún ekkert að gera á daginn, lægi bara uppi í rúmi alla daga eftir skóla og hún væri þá ekki í góðu líkamlegu formi.

Henni finnst gott að hreyfa sig og finnst mjög gaman að æfa handbolta. Fjölskylda hennar er mjög ánægð með að hún æfi handbolta og kemur að horfa á flesta leiki, sem hún spilar, og til að veita henni stuðning og hvatningu. Hópnum hennar Göshu finnst mjög spennandi þegar einhver nýr kemur í liðið. Þegar Gashi og vinkona hennar byrjuðu í handboltanum þá kynntust þær öllum um leið og það var ekkert mál. Hún finnur ekki mun á Íslendingum og fólk af erlendum uppruna hvað varðar móttökum í íþróttum. Gashi tekur afar vel á móti nýjum meðlimi sem kemur í handbaltaliðið en þegar hún kom sjálf ný í liðið var henni vel tekið en hún tók eftir því að Íslendingarnir horfðu skringilega á hana.

Gashi finnsta góður andi í hópnum og þegar hópurinn ákveður að gera eitthvað saman er enginn skilinn út undan. Gashi finnsta að hún læri mikið af því að taka þátt í íþróttum og liðið setur sér markmið sem allir í hópnum reyna að fylgja. Fyrir utan

æfingar fer Gashi oft í félagsmiðstöðina sína með vinum sínum. Áður en hún byrjaði að æfa handbolta var hún mikið í dansi sem henni fannst mjög gaman. Gashi langar að æfa dans með handboltanum en það er nokkuð erfitt að stunda báðar greinarnar og hún hefur valið að einbeita sér að handboltanum. Gashi segir að með því að stunda íþróttir þá eignist maður vini, kynnist nýju og mismunandi fólk. Gashi talar um að erfitt sé að kynnast krökkum sem vilja frekar vera heima og lesa bækur en að taka þátt í íþróttum.

Gashi fannst skemmtilegt að byrja í skóla og hún var ekkert sérstaklega að pæla í því að það væri öðruvísí fyrir hana eða aðra. Henni líkaði strax vel í íslensku skólakerfi, hún hikaði ekki neitt þegar hún kom inn í það, kynntist mörgum krökkum og myndaði ný tengsl.

Gashi á fleiri íslenska en erlenda vini því hún var ekki skóla í Kosovo en á samti vini frá heimalandi sínu. Í því íþróttastarfi, sem Gashi tekur þátt í, eru aðeins tveir erlendis frá en hinir eru íslendingar.

Viðtal 2 var við Jakub sem er 16 ára strákur frá Póllandi. Hann kom til Íslands þegar hann var átta ára gamall með mömmu sinni og tveggja ára systur. Pabbi hans hafði verið á Íslandi í nokkurn tíma vegna vinnu. Jakub stundar ekki íþróttir í dag en er virkur í leiklist.

Jakub þurfti að hætta að stunda íþróttir þegar hann slasaðist og það finnst honum mjög leiðinlegt. Hann er að reyna byggja upp líkamann aftur og undirbúa sig þannig undir að geta aftur stundað íþróttir. Jakub segir að þátttaka í tómstunda- og frístundastarfi hjálpi honum að róa sig og að það sé líka mikilvægt fyrir líkamann.

Hann talar líka um að gaman sé að kynnast nýju fólk og taka þátt í því sem manni finnst skemmtilegt. „Ef maður er ekki í íþróttum eða tómstundastarfi væri maður bara heima á daginn eftir skóla að gera ekki neitt“, segir hann. Jakub er með fullan stuðning frá foreldrum sínum. Þegar hann var í íþróttum og ætlaði ekki að fara á æfingu eða veður var vont þá tóku foreldrar hans það ekki í mál og sögðu honum að hætta að kvarta og drífa sig á æfingu. Jakub fékk allan þann stuðning sem hægt er að fá frá foreldrum sínum í sambandi við íþróttaiðkun hans.

Foreldrar hans lögðu alla þá peninga til sem hann þurfti til að geta tekið þátt í íþróttum og það er þannig enn þá. Jakub sagði að það væri mjög erfitt að geta ekki stundað íþróttir og honum leið mjög illa að geta ekki tekið þátt og hann finnur fyrir tómarúmi í lífi sínu vegna þessa. Jakub sagði að það sé misjafnt hvað maður læri af því að stunda íþróttir og það fari eftir því hvaða íþrótt maður stundar.

Í þessu sambandi nefnir hann meðal annars fótbalta. Með því að taka þátt í fótbalta lærir maður samvinnu því maður vinnur ekki einn til verðlauna heldur hópurinn. Maður

lærir tækni og getur æft sig betur, bætt sig og komið sér í gott form. Jakub telur að mikilvægt sé að taka þátt í frístundastarfi því ef maður taki ekki þátt geti það orðið til þess að maður loki sjálfan sig af frá öðru fólk, maður geti orðið einmana og það geti leitt til þunglyndis.

Hann telur að það sé mjög gott að vera í samvistum við skemmtilegt fólk í frístundastarfi og honum finnst það mjög mikilvægt. Hann spilar mikið tölvuleiki núna en þar hittir hann líka vini sína en hann kysi frekar að spila fótbalta en tölvuleiki. Jakub sagði í viðtalinnu að það hefði verið mjög vel haldið utan um hann þegar hann byrjaði að æfa fótbalta og vinir hans hefðu hvatt hann til að koma á æfingu og prófa.

Þjálfarinn tók vel á móti honum og hvatti hann strax til að koma og vera með. Þegar Jakub kom inn í íslenska skólakerfið var það frekar erfitt skref fyrir hann því hann kunni hvorki íslensku né ensku svo að hann átti erfitt með að tengjast öðrum.

Jakub er opinn og vill kynnast nýju fólk en það var afar erfitt á þessum tíma en í frímínútum byrjaði hann að spila fótbalta og þá kynntist hann nýjum vinum strax. Jakub nefndi að hann þekkti strák frá Póllandi sem átti líka erfitt uppdráttar en þeim strák fannst fótbolti leiðinlegur svo að hann var ekki með hópnum í frímínútum. Hann var einmana og kynntist því ekki hinum krökkunum eins og Jakub.

Jakub er enn að læra íslensku því maður er alltaf að læra eitthvað nýtt og maður hættir aldrei að læra íslensku. Jakub fannst vel tekið á móti sér þegar hann byrjaði í íslenskum grunnskóla. Hann var ánægður með kennarinn sinn sem var mjög duglegur að kenna honum íslensku og sagði honum hvernig ætti að bera fram orðin.

Kennarinn var mjög tillitsöm og ætlaðist ekki til mikils af honum því hún skildi í hvaða stöðu hann var. Það hjálpaði honum mikið að ná tökum á íslensku vegna þess hve kennarinn hans var góður. Jakub þurfti að sleppa ensku í grunnskóla og læra íslensku í staðinn. Hann er því ekki eins og góður í ensku og bekjkarsystkinin en vildi að hann kynni eins mikið og þau.

Í leiklistinni, sem Jakub stundar, er mjög blandaður hópur og þar er mikið af innflytjendum. Vinahópur hans fyrir utan leiklistina og skólann er líka mjög blandaður og frekar stór. Í vinahópnum er ein stelpa frá Póllandi. Meðlimir leiklistarhóps Jakubs eru mjög nánir og í þeim hópi eru bæði íslendingar og krakkar af erlendum uppruna en þó fleiri íslenskir krakkar. Jakub vill frekar eiga íslenska vini en krakka sem eru erlendis frá en hann á nokkra pólska vini.

Hann hefur kynnst mörgum krökkum í gegnum það frístundastarf sem hann hefur tekið þátt í. Í fótboltanum kynntist hann krökkum úr hinum liðunum sem hann keppti við. Jakub er mjög opinn fyrir að kynnast nýju fólk.

Viðtal 3 er við Lukas sem er 13 ára strákur frá Lettlandi. Hann hefur búið á Íslandi frá fimm ára aldri. Lukas er ekki í íþróttum en er duglegur að fara í ræktina og mætir alltaf í félagsmiðstöðina sína. Lukas finnst félagsmiðstöðin skemmtileg og gaman að vera með vinum fyrir utan skóla og kynnast fleira fólki. Í félagsmiðstöðinni myndar hann til ný vináttutengsl og honum finnst gott að kynnast alltaf fleirum.

Hann segir ástæðu þess að hann sé ekki í íþróttum þá að honum finnst þær ekki skemmtilegar en honum finnst gaman að horfa á fótbalta. Ef hann mundi vilja stunda íþróttir myndu foreldrar hans styrkja hann í því, hvetja hann og borga æfingagjöldin. Í viðtalini kom fram að það skiptir Lukas ekki neinu máli að geta ekki stundað íþróttir en hann fer oft út með vinum sínum í fótbalta. Lukas æfði einu sinni handbolta og hann mundi æfa þá íþróttagrein ef hann hefði áhuga.

Ástæða þess að hann hætti í handbolta var að honum fannst það ekki eins skemmtilegt og hann hélt. Lukas telur að mikilvægt sé að taka þátt í íþróttastarfi á þessum aldri því það sé skemmtilegt að geta æft með vinum fyrir utan skóla og það er líka mikilvægt að koma sér í gott form. Lukasi finnst mikilvægt að geta farið í ræktina því að það kemur honum í gott líkamlegt form .

Oftast fer hann með bróður sínum í ræktina en ef hann kemst ekki þá fer hann bara einn. Þegar Lukas kom til Íslands var vel haldið utan um hann og hann fékk góða aðlögun. Hann var settur í hóp með öðrum erlendum börnum og sá hópur lærði alltaf saman íslensku og fleira. Lukasi gekk ágætlega að læra íslensku, hann var í nýbúadeildinni fyrstu tvö árin og fór síðan í almennan bekk.

Til að byrja með fannst honum dálítið erfitt að kynnast krökkunum í nýbúadeildinni því þau kunnu ekki mikla íslensku en eftir 4.– 5. bekk fór hann að ná betri tökum á íslenskunni og þá gekk honum betur að kynnast krökkunum. Vináttutengslin hófust þegar krakkarnir fóru að geta talað meira saman og leika saman eftir skóla. Krakkarnir kynntust líka betur smám saman þegar þau voru í fótbalta í frímínútum. Lukas á eingöngu íslenska vini því það er enginn í skólanum frá sama landi og hann.

Lukas segir að ef félagsmiðstöðin væri ekki til þá hefði hann ekki kynnst eins mörgum vinum og hann á núna. Krakkar geta alltaf hitt einhverja í félagsmiðstöðinni og eytt tíma saman þar. Félagsmiðstöðin gerir Lukas hamingjusaman.

Viðtal 4 er við Samir sem er 13 ára strákur frá Kosovo, er fæddur á Íslandi og æfir fótbalta. Samir byrjaði að æfa fótbalta af því að honum fannst það spennandi en í fjölskyldu hans eru einstaklingar sem hafa æft fótbalta og hann vildi líka prófa það.

Ástæða þess að Samir æfir fótbalta er að hann vill geta hreyft sig meira, geta komið sér í gott form og haft eitthvað fyrir stafni á daginn. Enginn af vinum Samirs er í fótbalta.

Fjölskylda hans veitir honum mjög góðan stuðning, hún mætir á leiki og borgar æfingagjöldin hans. Samir er ánægður með þáttöku í íþróttastarfi sem kemur honum í betra form, hann lærir mikið um samvinnu, hvernig eigi að verða betri í fótbolta og það hjálpar til við að eignast vini.

Samir er duglegur að mæta í félagsmiðstöðina sína því honum finnst það gaman. Honum finnst skemmtilegast í félagsmiðstöðinni að spila FIFA og borðtennis. Í félagsmiðstöðinni hittir Samir marga krakka og þess vegna er hann alltaf duglegur að mæta þar. Fyrir utan félagsmiðstöðina er handbolti aðaláhugamál hans og að vera með vinum sínum en Samir valdi fótbalta fram yfir handbolta því honum finnst hann mun skemmtilegri og í fótboltanum eru mjög skemmtilegir strákar.

Það var vel haldið utan um Samir þegar hann byrjaði í íslensku skólakerfi. Hann náði að aðlagast strax, eignast vini og honum var aldrei strítt. Samir var vel undirbúinn fyrir grunnskólagönguna því hann hafði verið í íslenskum leikskóla. Hann var frekar fljótur að læra og hann var komin með fullkomna stjórн á íslenskunni í lok 1. bekkjar.

Í fótboltastarfinu, þar sem hann er núna, eru eingöngu íslenskir strákar en nokkrir strákanna eiga íslenska móður og erlendan föður eða öfugt. Samir byrjaði að eignast vini á leikskólanum og flestir vinir hans fóru með honum upp í grunnskóla. Þeir eru enn vinir en tengslin byrjuðu að myndast þegar þeir léku sér saman. Samir eignaðist fleiri vini í 6.–7. bekk og líka í gegnum fótboltann en sami hópurinn hefur verið í liðinu frá byrjun nema tveir strákar sem hættu að æfa. Flestir vinir Samirs eru íslenskir fyrir utan two eða þrijá einstaklinga sem eru erlendis frá.

Viðtal 5 er við Leilu sem frá Haíti og er á 14. ári. Hún flutti til Íslands árið 2008 þegar hún var sex ára gömul. Leila stundar ekki íþróttir og fyrir utan skóla er Leila aðallega með vinkonu sinni. Leila fer stundum í félagsmiðstöðina sína þar sem henni finnst mjög gaman að vera.

Leila spilar á spil í félagsmiðstöðinni og kemur á opið hús til að hitta aðra krakka og gera eitthvað skemmtilegt með þeim. Leila sagði frá því að hún hefði lengi æft fimleika en hætti að æfa eftir að hún meiddist á baki.

Leila sagði að hún hefði verið eina stelpan í fimleikum sem átti foreldra sem voru báðir erlendis frá en annað foreldri nokkurra stelpna var íslenskt. Mjög auðvelt var fyrir Leilu að kynnast krökkunum í fimleikum, hún var fljót að aðlagast og þjálfarinn var líka mjög góður og hjálpaði henni mikið.

Leila æfði einnig dans, körfubolta og fótbalta en dansinn fannst henni skemmtilegastur. Leila segir að það hafi verið erfitt að geta ekki stundað íþróttir vegna þess að maður verði latur af því að aðhafast ekkert á daginn eftir skóla. Leilu langar mjög

mikið að geta farið á æfingar en hún þarf fyrst að jafna sig. Henni finnst mikilvægt að geta stundað íþróttir því þá gerir maður eitthvað sem er skemmtilegt og maður kynnist líka fullt af fólki. Hún kynntist krökkunum í íþróttunum samt mismikið en stundum mynduðust tengsl. Hennar helsta áhugamál er að dansa og vera með vinum sínum og fjólskyldu.

Tíminn, eftir að Leila kom til Íslands, var erfiður því hún var aðeins sex ára og kunni eingöngu móðurmál sitt sem var franska. En hún fékk góðan stuðning þegar hún byrjaði í skólanum, hún var fljót að læra íslensku og var farin að geta talað og skilið íslensku eftir þrjá mánuði. Leila fékk góða aðstoð frá kennaranum sínum og það hjálpaði henni mikið í náminu og gerði það auðveldara fyrir hana. Núna er íslenskan orðin eðlileg fyrir Leilu vegna þess hve snemma hún kom hingað til lands og að hún hefur verið lengi í íslensku skólakerfi.

Leila eignaðist vini strax í fyrsta bekk en eftir að hún þurfti að skipta um skóla í 4. bekk átti hún fáa vini. Í nýbúadeildinni í 5. bekk kynntist hún einni bestu vinkonu sinni. Fljótega fór Leila í almennan bekk; hún var betri í íslensku en hinir í nýbúadeildinni og málið var auðvelt fyrir hana. Leila á fleiri útlenska vini en íslenska.

Viðtal 6 er við Niku sem er 15 ára gömul stúlka frá Bosníu sem kom til Íslands þegar hún var sex ára. Nikka æfir handbolta en hún byrjaði að æfa vegna þess að vinkona hennar hringdi í hana og spurði hvort hún vildi byrja að æfa með sér. Henni fannst handboli mjög skemmtileg íþrótt. Vinkona hennar hætti í handbolta en Nikka hélt áfram.

Nikka var þá nýhætt í fótbalta en þar hætti hún af því að vinkonur hennar hættu. Niku finnst gott að stunda íþróttir, að fara á æfingar og hreyfa sig eftir langan skóladag. Í gegnum íþróttastarfið hefur Nikka kynnst mörgum stelpum, bæði jafnöldrum og eldri stelpum. Íþróttapátttaka lætur manni líða vel og maður kemst í gott form. Foreldrarnir Niku eru mjög stuðningsrík gagnvart íþróttapáttöku hennar, þau mæta á alla leiki og borga æfingjagjöldin hennar. Foreldrar hennar eru mjög ánægðir með að Nikka æfi handbolta.

Niku finnst jákvætt að taka þátt í íþróttum, maður kynnist fólki, lærir samskipti og samvinnu og hvernig vinna eigi að sameiginlegum markmiðum. Ef mikið er að gera í skólanum þá er gott að fara á æfingu, hreyfa sig og gleyma lærðómnum í smástund.

Helsta áhugamál Niku er handboltinn, hún vill geta einbeitt sér að einum hlut í einu og er því ekki í öðru félagsstarfi. Hún mætir stundum í félagsmiðstöðina sína en það tekst ekki alltaf því að stundum eru æfingar á sama tíma og opið hús er í félagsmiðstöðinni. Niku finnst vel halddið utan um krakka, sem eru erlendis frá, í skólakerfinu.

Niku fannst mjög erfitt að læra íslensku en erfiðasti tíminn var fyrstu tveir mánuðirnir eftir að hún kom til Íslands. Nika var samt alltaf með krökkum sem töluðu íslensku þannig að hún lærði tungumálið mun hraðar en ef hún hefði bara verið með krökkunum sem voru erlendis frá. Hún fékk ekki sérstaka hjálp frá kennara sínum þegar hún kom inn í íslenskt skólakerfi en það var önnur stelpa í skólanum sem var líka frá Bosníu og hún hjálpaði Niku mjög mikið því hún var búin að vera mun lengur en Nika á Íslandi. Það tók Niku ekki nema rúmt hálftrár að ná tökum á íslenskunni. Þegar Nika kom til Íslands fékk hún góðar móttökur og aðlögunin gekk ágætlega, hún þurfti ekki að fara í nýbúadeild og fór beint inn í almennan bekk. Krakkarnir, sem voru erlendis frá, fóru flestir beint inn í almennan bekk og lærðu að aðlagast íslensku skólakerfi á þann máta.

Í handboltaliðinu er önnur erlend stelpa en allar hinar stelpurnar eru íslenskar. Nika sagðist hafa verið mjög fljót að eignast vini á Íslandi en það gerði hún í gegnum stelpu sem er ári eldri en hún. Nika kynntist einnig nokkrum stelpum þegar hún æfði fótbolta en þær voru einnig með henni í skólanum og þá jukust tengslin enn meira á milli þeirra. Nika hefur eignast marga vini gegnum íþróttastarf sitt og stelpurnar, sem eru með henni í handboltanum, hittast líka mikið þar fyrir utan og gera eitthvað saman. Nika á aðallega íslenska vini en hún þekkir stelpu frá Bosníu en hún hittir hana sjaldan.

4.3 Greining viðtala

Öll viðtölin voru tekin upp, greind og skráð. Síðan voru viðtölin kóðuð til að sjá hvað væri sértækt og hvað ungmennin áttu sameiginlegt. Viðtölin, sem ég tók, voru við sex einstaklinga á aldrinum 13–16 ára sem eiga það sameiginlegt að eiga báða foreldra af erlendu bergi brotnu.

Öll ungmennin höfðu tekið þátt í íþróttastarfi til að kynnast jafnöldrum eða átt vin/vinkonu sem þegar var þátttakandi í íþróttastarfi. Önnur ástæða, sem þau nefndu, var að þátttaka í íþróttum væri góð fyrir líkamann og að þau kæmust í gott form. Þau ungmenni, sem æfðu íþróttir, voru öll sammála um að mikilvægt væri að hafa eitthvað fyrir stafni eftir að skóladegi lyki eins og til dæmis að fara á íþróttæfingu eða í ræktina.

Einnig kom fram hjá viðmælendum mínum að þeir höfðu frekar jákvæða upplifun af því að byrja í skóla á Íslandi og fannst vel haldið utan um krakka sem eru af erlendum uppruna. Þeim fannst öllum erfitt að læra íslenskt tungumál og misjafnt var hve langan tíma það tók þau að ná tökum á íslenskunni. Allir viðmælendurnir nema einn sögðust hafa fengið góðan stuðning frá kennara sínum við upphaf skólagöngu og það hafði jákvæð áhrif á þau og hjálpaði þeim mikið við að aðlagast íslensku skólakerfi og nýju

tungumáli. Allir viðmælendurnir nema einn eiga fleiri íslenska vini en útlenska og þeir sem stunduðu íþróttir nefndu að flestir félagsmenn í íþróttastarfínu væru íslenskir.

4.4 Umræður

Í viðtölunum kom skýrt fram að ungmenni af erlendum uppruna höfðu jákvæða reynslu af íslensku skólakerfi og fannst að þau hefðu í flestum tilfellum fengið stuðning í námi og aðlögun. Fram kom hjá þeim að viðhorf kennarans og áhugi hans á nemandanum skipti þau miklu máli og hjálpaði þeim mikið á þessum mikilvægu tímamótum til að aðlagast og ná tökum á íslenskunni.

Viðmælendur mírir voru allir frá Austur - Evrópu frátalinn einn viðmælandi sem var frá Haíti. Öll ungmennin nema eitt hafa alist upp í sama umhverfi og einnig sama skólaumhverfi. Það vekur athygli að engin viðmælenda minna er frá Asíu og hefði verið forvitnilegt að fá þeirra sýn og upplifun.

Athyglisvert var hve mikla áherslu þeir lögðu á að vera í líkamlegu góðu formi. Þau höfðu öll frumkvæði af því að byrja í íþróttum með stuðningi vina sinna.

Viðmælendurnir gerðu sér góða grein fyrir neikvæðum afleiðingum þess að stunda ekki íþróttar- og tómstundastarf. Öll nutu þau stuðnings og hvatningar frá foreldrum sínum sem fannst einnig mikilvægt að ungmennin væru virk og stunduðu íþróttir. Allir foreldrarnir vildu og gátu greitt æfingagjöld fyrir börn sín. Viðmælendahópurinn minn var ekki stór en það sem kom út úr viðtölunum var mjög skýrt og veitti mér innsýn í íþróttaiðkun þessara ungmenna af erlendum uppruna.

5 Niðurstöður

Eins og fram kom í viðtölunum hafa allir viðmælendur mínir æft íþróttir á einhverju tímabili í lífi sínu. Þetta kom á óvart því leitað var til ungmenna, sem sóttu félagsmiðstöð, en ekki leitað eftir viðmælendum úr íþrótttaumhverfi.

Enn fremur kom á óvart að allir viðmælendurnir stunduðu eða höfðu stundað íþróttir og öll lögðu þau mikla áherslu á heilbrigðan lífsstíl. Í viðtölunum kom fram að íþróttastarf hefur góð áhrif á alla viðmælendur mína og þau töldu íþróttir mikilvægan þátt í lífi sínu.

Hindranir í íþróttu- og tómstundastarfi geta verið margvíslegar en í viðtolum við ungmennin kom fram að þeim fannst auðvelt að kynnast nýjum einstaklingnum í íþróttastarfinu og tungumálið kom ekki í veg fyrir þátttöku þeirra í íþróttum. Öll sögðust þau njóta stuðnings frá foreldrum sínum, bæði hvað varðaði hvatningu og stuðning og vegna fjárhagslegra útgjalda sem fylgir íþróttapáttöku.

Varðandi skólabyrjun var hlutverk kennarans mikilvægt. Hann sá til þess að ungmennin einangruðust ekki félagslega eða yrðu einmana. Kennarinn sýndi þeim áhuga og stuðlaði að því að þau væru hluti af íslenska kerfinu og gegndi nýbúadeildin einnig mikilvægu hlutverki.

Skýrt kom fram að ungmennin hófu íþróttastarf vegna áhrifa og hvatningar frá vinum sem stunduðu íþróttir. Öll ungmennin voru sammála um mikilvægi íþróttaiðkunar og jákvæð áhrif þess á andlega og líkamlega heilsu. Viðmælendur mínir lögðu mikla áherslu á að geta stundað íþróttir eða vera í félagsstarfi utan skóla til að hafa eitthvað uppbyggilegt fyrir stafni. Þeir eiga það sameiginlegt að vera duglegir að mæta í félagsmiðstöðina sína en þangað koma þeir til að vera með og kynnast jafnöldrum.

Samræmi er á milli upplýsinga, sem fengust úr viðtolum við ungmennin, og niðurstaðna Frístundamiðstöðvarinnar Kamps. Kom í ljós að nánast sama hlutfall íslenskra og tvítyngdra barna stunduðu íþróttir með íþróttafélagi einu sinni í viku og þrisvar í viku en nokkuð færri tvítyngd börn stunduðu íþróttir 4–6 sinnum í viku. Einnig var hlutfall þeirra barna, sem aldrei stunduðu íþróttir, aðeins hærra meðal tvítyngdra barna.

Þátttaka tvítyngdra barna í opnu húsi í félagsmiðstöðvum er álíka mikil og íslenskra ungmenna sem er rúmlega 40%. Hlutverk félagsmiðstöðva skiptir miklu máli í lífi þeirra

aðila sem rætt var við. Félagsmiðstöðvar tengjast skólum og eru því mikilvægur vettvangur til að miðla upplýsingum um hvers konar íþrótta- og frístundastarf.

Niðurstöður ritgerðarinnar veita okkur innsýn í íþróttaiðkun þessa hóps og þess stuðningsnets sem þau hafa. Þetta er lítið kannað viðfangefni og þessar niðurstöður sýna eingöngu lítið úrtak. Þær eru þó til þess fallnar að opna á frekari umræður og pælingar um íþróttabáttöku og virkni meðal innflytjendabarna.

Mikilvægt er að skoða betur íþróttastarf meðal ungmenna af erlendum uppruna því ekki er til mikið af upplýsingum um þetta viðfangsefni. Íþróttastarf er jákvæð leið til að aðlagast íslensku samfélagi og til að rjúfa félagslega einagrun meðal þessa hóps. Hópur barna af erlendum uppruna fer ört vaxandi og sporna þarf við þeirri þróun.

Velta má fyrir sér hvort virk þátttaka í starfi félagsmiðstöðva hafi hvetjandi áhrif á þátttöku í íþrótta- og tómstundastarfi en í ljós kom í þessari rannsókn að allir viðmælendur mínríkis voru eða höfðu verið virkir þátttakendur í íþróttastarfi. Ég velti fyrir mér hvort viðmælendur mínríkis voru sérstaklega sterkir félagslega og með sterkt bakland og hvort búseta, skólaumhverfi og kynþáttur hafi áhrif á virkni þessa hóps.

Heimildaskrá

- Álfgeir Logi Kristjánsson, Silja Björk Baldursdóttir, Inga Dóra Sigfúsdóttir og Jón Sigfússon. (2005). *Ungt fólk 2004: Menntun, menning, tómstundir, íþróttaiðkun og framtíðarsýn íslenskra ungmenna*. Reykjavík: Menntamálaráðuneytið.
- Árni Guðmundsson. (2007). *Saga félagsmiðstöðva í Reykjavík*. Reykjavík: Prentmet.
- Ásdís A. Arnalds, Ásta Guðmundsdóttir og Hilma Hólmfríður Sigurðardóttir. (2011). *Félagslegar aðstæður pólskra barnafjölskyldna í Reykjavík*. Sótt 1.mars 2015 af <http://www.rbf.is/rbf/sites/rbf.hi.is/files/polskar%20barnafj%C3%B6lskyldur%20i%20reykjavik%20lokaskyrsla.pdf>
- Berger, K. S. (2014). *The developing through the life span* (9. útgáfa). New York, NY: Worth Publishers.
- Dewey, J. (2000). *Reynsla og menntun* (Gunnar Ragnarsson þýddi). Reykjavík: Rannsóknarstofnun Kennaraháskóla Íslands (upphaflega gefið út í Bandaríkjunum 1938).
- Hagstofa Íslands. (2011). *Ríksfang, fæðingarland og uppruni íbúa*. Sótt 1. apríl 2015 af <http://www.hagstofan.is/Hagtetur/Mannfjoldi/Rikisfang-Faedingarland>
- Halldorsson, V., Thorlindsson, T. og Sigfusdottir, I.D. (2014). Adolescent sport participation and alcohol use: The importance of sport organization and the wider social context. *International Review for the Sociology of Sport*, 1-20. doi: 10.1177/1012690213507718
- Hardy, L. (2004). *A History of Psychology* (6. útgáfa). Person, New Jersey.
- Hanna Ragnarsdóttir og Hrefna Guðmundsdóttir. (2011). *Líðan, félagsleg tengsl og þátttaka nemenda 5–7 bekk grunnskóla í frístundastarfi: Samanburður á svörum barna eftir móðurmáli töluðum heima*. Sótt 7. mars 2015 af kampur.is/PortalData/10/Resources/innflytjendur/utgefi_efni/10_-12_ra_l_an,_f_lagsleg_tengls_og__ttaka_fr_stundastarfi.pdf
- Kampur og Rannsókn og greining. (2014). *Þátttaka íslenskra og erlendra barna í íþróttastundastarfi (óútgefið rit)*. Reykjavík: Höfundur.

Íþróttá- og Ólympíusamband Íslands. (e.d). *Íþróttir, félagslega hliðin*. Sótt 21. febrúar 2015 af http://isi.is/library/Skrar/Efnisveita/Fraedslubaeklingar-iSi/ithrottir_felagslega_hlidin.pdf

Íþróttá- og Ólympíusamband Íslands. (1997). *Íþróttir barna og unglings*. Sótt 21. febrúar 2015 af http://isi.is/library/Skrar/Efnisveita/Fraedslubaeklingar-iSi/ithrottir_barna_og_unglinga.pdf

Íþróttá- og Ólympíusamband Íslands. (2011). *Tölur um starfsemi íþróttahreyfingarinnar á árinu 2011 ásamt yfirliti um íþróttaiðkun 1994–2011*. Sótt 3. mars 2015 af <http://isi.is/library/Skrar/Efnisveita/Tolfraedirit/Tölfraeði%20ÍSÍ%202011.pdf>

Kristjánsson, Á. L., Sigfusdóttir, I. D., Allegranter, J. P., Helgason, A. R. (2008). Social correlates of cigarette smoking among Icelandic adolescents: a population-based cross-sectional study. *BMC Public Health*, 8, 1-8, doi:10.1186/1471-2458-8-86

Lýðheilsustöð. (2010). *Virkni í skólastarfi: Handbók um hreyfingu fyrir grunnskóla*. Sótt 3. mars 2015 af http://www.landlaeknir.is/servlet/file/store93/item12220/Handbok-um-hreyfingu_net_allt.pdf

Mead, G. H. (1976). Leikur, regluleikur og „hinn alhæfði annar“ (The generalized other) [fjölrít]. (Loftur Guttormsson þýddi). [Kafli í *Mind, Self and Society. From the standpoint of a social behaviorist*].

Menntamálaráðuneytið. (1997). *Um stöðu og þátttöku útlendinga í íslensku samfélagi*. Sótt 7. mars 2015 af http://www.menntamalaraduneyti.is/media/MRN-pdf_Upplysingar-Utgefild/utlending-skyrsla.pdf

Mirra (2008). *Innan vallar eða utan? Rannsókn á þátttöku í skipulögðu íþróttá- og tómstundastarfi meðal innflytjendabarna í Breiðholti*. Sótt 16. mars 2015 af http://www.mirra.is/Innan_vallar_edu_utan.pdf

Osgood, D. W., Wilson, J. K., O’Mailly, P. M., Bachman, J. G og Johnston, L. D. (1996). Routine activites and individual deviant behaviour. *American Sociological Review*, 61, 635–655.

Paretti-Watel, P. og Lorente, F. O. (2004). Cannabis use, sport and practice and other leisure activities at the end of adolescence. *Drug and Alcohol Dependence*, 73(3), 251–257.

Prouty, D., Panicucci, J. og Collinson, R. (ritstjórar). (2007). *Adventure education – theory and application*. Champaign, Illinois: Human Kinetics.

- Railo, W. (1983). *Bjálfunar- og keppnissálarfræði*. (Álfheiður Kjartansdóttir þýddi). Reykjavík: Iðunn.
- Rannsóknir í félagsvísindum VII. (2006). Reykjavík: Félagsvísindadeild. Félagsvísindastofnun Háskóla Íslands.
- Reykjavíkurborg. (2006). *Greinargerð og tillögur starfshóps um skólagöngu og frístundir barna af erlendum uppruna í Breiðholti*. Sótt 7. mars 2015 af http://reykjavik.is/sites/default/files/ymis_skjol/skjol_utgefnd_efni/greinargerdogtill_oegurstarfshopsbreidholt.pdf
- Russel K Schutt. (2012). *Investigating the social world: the process and practice and research* (7. útgáfa). Thousand Oaks, Kaliforníu: Sage.
- Sigfúsdóttir, I. D., Þórlindsson, P., Kristjánsson, Á. L., Roe, K. og Allegrante, J. P. (2009). Substance Use Prevention for Adolescents: The Icelandic Model. *Health Promotion International*, 24(1), 16–25.
- Snara veforðabók. (2015). Sótt 21. febrúar 2015 af www.snara.is
- Sjölund, A. (1981). *Gruppepsykologi*. Kaupmannahöfn: Gyldental.
- Steinar J. Lúðvíksson. (2012). *Íþróttabókin ÍSÍ: saga og samfélag í 100 ár*. Reykjavík: Íþróttasamband Íslands.
- Vanda Sigurgeirsdottir. (2010). *Skilgreining á hugtakinu tómstundir*. Sótt 3. mars 2015 af <http://netla.hi.is/menntakvika2010/025.pdf>
- Vilhjalmsson, R. og Thorlindsson, T. (1992). The integrative and physiological effects of sport participation: A study of adolescents. *The Sociological Quarterly*, 33(4), 637–647.
- Ullrich-French, S. og Smith, A. L. (2006). Perceptions of relationships with parents and peers in youth sport: Independent and combined prediction of motivational outcomes. *Psychology of Sport and Exercise*, 7(2), 193–214.
- Þingskjal nr. 116/2015. Tillaga til þingsályktunar um framkvæmdaáætlun í málefnum innflytjenda til ársins 2018.
- Þórlindsson, P. og Bernburg, J. G. (2006). Peer groups and substance use: Examining the direct and interactive effect of leisure activity. *Adolescence*, 41, 321–339.
- Þóróddur Bjarnason og Þórólfur Þórlindsson (1993). *Tómstundir íslenskra unglings vorið 1992*. Reykjavík: Rannsóknarstofnun uppeldis- og menntamála.

Þórólfur Þórlindsson, Inga Dóra Sigfúsdóttir, Jón Gunnar Bernburg og Viðar Halldórsson (1998). *Vímuefnaneysla ungs fólks: Umhverfi og aðstæður*. Reykjavík: Rannsóknarstofnun uppeldis- og menntamála.

Þórólfur Þórlindsson, Kjartan Ólafsson, Viðar Halldórsson og Inga Dóra Sigfúsdóttir. (2000). *Félagsstarf og frístundir íslenskra unglings*. Reykjavík: Æskan.

Thorlindsson, T. og Halldorsson, V. (2010). Sport, and use of anabolic androgenic steroids among Icelandic high school students: A critical test of three perspectives. *Substance Abuse Treatment, Prevention, and Policy*, 5,32. doi:10.1093

WHO – World Health Organization. (2003). *Health and development through physical activity and sports*. Sótt 27. febrúar 2015 af http://whqlibdoc.who.int/hq/2003/WHO_NMH_NPH_PAH_03.2.pdf

Viðauki 1.

Spurningarnar, sem ég varpaði fram, voru fimmtán talsins og eru eftirfarandi.

1. Kyn, aldur, búseta og fjölskyldustærð?
2. Hvert er þitt upprunaland?
3. Hvers konar íþróttir stundarðu? Ef ekki, hvað gerirðu þá í frítíma þínum?
4. Hvers konar áhrif hefur íþróttaiðkun haft á þig? Hvað kom í veg fyrir að þú stundaðir ekki íþróttir?
5. Hvernig stuðningur er heima gagnvart íþróttaiðkun þinni? Hvaða áhrif hefur það á þig að geta ekki stundað íþróttir?
(Spurningum númer 6, 7, 8 var beint bæði að þeim sem stunda íþróttir og þeim sem ekki gera það.)
6. Ef þú gætir stundað íþróttir, hvaða íþróttir hefðirðu áhuga á að stunda ef þú hefðir kost á því?
7. Hvað lærir þú með því að taka þátt í íþróttastarfí? Telur þú að mikilvægt sé að taka þátt í íþróttastarfí með jafningjum og fá tækifæri til að vera með í hópi?
8. Ertu í einhverju félagsstarfi? Hefurðu áhugamál sem þú stundar?
- 9.. Hvers vegna telur þú að mikilvægt sé að vera þáttakandi í íþróttastarfí/hópastarfí/félagsstarfi?
10. Hvernig finnst þér vera haldið utan um fólk af erlendum uppruna í íþróttastarfí?
11. Hversu lengi varstu að læra íslensku? Fékkstu nægilega mikla aðlögun þegar þú komst inn í íslensk skólakerfi?
12. Hvenær byrjaðirðu að eignast vini og hvernig byrjuðu tengslin að myndast?
13. Eru innflytjendur í því félags- eða íþróttastarfí sem þú ert þáttakandi í?
14. Hvernig vissirðu af því starfi sem þú ert þáttakandi í?
15. Eignaðistu vini gegnum frístundastarfíð þitt?
16. Áttu vini erlendis frá eða íslenska vini?

Viðauki 2.

Aldur	Strákar					Stelpur				
	Þjóðskrá	Iökendur	Hlutfall	iðkanir	fj. greina	Þjóðskrá	Iökendur	Hlutfall	iðkanir	Fj.greina
<1	2.525	5	0,20%	5	1,0	2.373	3	0,13%	3	1,0
1 árs	2.507	31	1,24%	31	1,0	2.421	31	1,28%	31	1,0
2 ára	2.437	123	5,05%	127	1,0	2.325	128	5,51%	132	1,0
3 ára	2.377	404	17,00%	434	1,1	2.195	383	17,45%	412	1,1
4 ára	2.272	651	28,65%	757	1,2	2.164	681	31,47%	791	1,2
5 ára	2.230	970	43,50%	1.263	1,3	2.113	972	46,00%	1.272	1,3
6 ára	2.213	1.324	59,83%	1.960	1,5	2.144	1.261	58,82%	1.760	1,4
7 ára	2.135	1.506	70,54%	2.450	1,6	2.080	1.383	66,49%	2.057	1,5
8 ára	2.065	1.585	76,76%	2.652	1,7	2.016	1.428	70,83%	2.258	1,6
9 ára	2.147	1.649	76,80%	3.006	1,8	2.051	1.506	73,43%	2.495	1,7
10 ára	2.244	1.727	76,96%	3.090	1,8	2.176	1.541	70,82%	2.538	1,6
11 ára	2.077	1.766	<u>85,03%</u>	3.148	1,8	2.141	1.597	74,59%	2.613	1,6
12 ára	2.209	1.605	72,66%	2.825	1,8	2.105	1.575	<u>74,82%</u>	2.458	1,6
13 ára	2.241	1.705	76,08%	2.973	1,7	2.104	1.421	67,54%	2.168	1,5
14 ára	2.315	1.580	68,25%	2.512	1,6	2.190	1.268	57,90%	1.862	1,5
15 ára	2.287	1.461	63,88%	2.228	1,5	2.136	1.293	60,53%	1.833	1,4
16 ára	2.366	1.355	57,27%	1.924	1,4	2.250	927	41,20%	1.232	1,3
17 ára	2.418	1.201	49,67%	1.689	1,4	2.368	911	38,47%	1.168	1,3
18 ára	2.458	1.106	45,00%	1.500	1,4	2.296	748	32,58%	946	1,3
19 ára	2.413	910	37,71%	1.176	1,3	2.259	613	27,14%	752	1,2
20 ára	2.548	858	33,67%	1.152	1,3	2.456	509	20,72%	612	1,2

(Íþróttá- og Ólympíusamband Íslands, 2011).